

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย Mahasarakham University

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน
4. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ปฏิบัติงาน เป็นเจ้าหน้าที่สารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากโรงเรียนทั้งหมด 57 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 114 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่ม แบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 40) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 49 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนเลือกผู้บริหาร 1 คน และเจ้าหน้าที่สารสนเทศ 1 คน ได้รวมทั้งสิ้น 98 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 98 ชุด ได้รับกลับคืน 98 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 98 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำไปแยกแบบสอบถามตามขนาดโรงเรียน แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครูเจ้าหน้าที่สารสนเทศต่อ ปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครูเจ้าหน้าที่สารสนเทศต่อปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคายที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ LSD. (Least-Significant different)

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ของแบบสอบถามปลายเปิด โดยสรุปข้อความความคิดเห็น แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 ความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศ และเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบคำถามได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

สรุปผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จากการวิจัยปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า โดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การให้บริการสืบค้นข้อมูล Internet และสร้าง Website ($\bar{X} = 3.50$) การจัดการเรียนการสอน IT ($\bar{X} = 3.41$) การอบรมบุคลากรเพื่อใช้ IT ($\bar{X} = 3.25$) การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา แบบ EIS ($\bar{X} = 3.15$)

2. ระดับความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดการเรียนการสอน IT ($\bar{X} = 4.18$) การบริการสืบค้นข้อมูล Internet และสร้าง Website ($\bar{X} = 4.12$) การอบรมบุคลากรเพื่อใช้ IT ($\bar{X} = 4.11$) และการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา แบบ EIS ($\bar{X} = 4.09$)

3. ปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา แยกเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

5.1 ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากร EIS เพิ่มความรู้ต่อเนื่อง ปีละ 2 ครั้ง ควรจัดงบประมาณซื้อหรือปรับปรุงคอมพิวเตอร์ทุกปี และควรปรับปรุงโปรแกรม EIS ที่ไม่สมบูรณ์ ข้อมูลซ้ำซ้อนกับงานอื่น

5.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน IT ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ จัดงบประมาณซื้อคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จัดสรรครูผู้สอนที่มีวุฒิด้านคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ และควรจัดสอนให้นักเรียนทุกชั้น/ทุกคนให้มีพื้นฐานคอมพิวเตอร์

5.3 ด้านการอบรมครูเพื่อใช้ IT ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ควรจัดอบรมพัฒนาครูเพื่อใช้ IT ทุกภาคเรียนทุกคน ควรพัฒนาครูที่ผ่านการอบรมด้าน IT เบื้องต้นให้ต่อเนื่อง และควรจัดอบรมครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์

5.4 ด้านการให้บริการสืบค้นทาง Internet และสร้าง Website ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรจัดให้มีคู่สายโทรศัพท์และ Internet ครอบคลุมโรงเรียน ขนาดเคลื่อนคอมพิวเตอร์จัดหางบประมาณซื้อให้เพียงพอ และขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้การบริการ Internet และสร้าง Website ควรจัดให้การอบรมด้านนี้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเจ้าหน้าที่สารสนเทศ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ระดับปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมมี ปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยที่ด้านการให้บริการสืบค้น Internet และสร้าง Website มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน IT และด้านการอบรมบุคลากรเพื่อใช้ IT ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา แสดงว่า ปัญหาการบริการสืบค้น Internet และสร้าง Website มีปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีการใช้ระบบ Internet มีอยู่เพียงร้อยละ 6.89 เท่านั้น ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากคอมพิวเตอร์ยังคงมีราคาแพง โทรศัพท์ยังมีไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอ ทั้งยังขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

Rajabhat Mahasarakham University

1.1 ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาการใช้งานของคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงาน EIS สอดคล้องกับ คมกริช โยธา (2543 : บทคัดย่อ) ที่ผลวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิ มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้คงเป็นเพราะความสามารถของเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องการพัฒนา สมรรถนะของเครื่องคอมพิวเตอร์อาจจะยังไม่เหมาะสม รวมทั้งโปรแกรมการทำงานที่ยังไม่สมบูรณ์ มีความซ้ำซ้อนกับงานอื่นตามความในข้อเสนอแนะ และโปรแกรมได้เริ่มต้นใช้ไม่นานจึงยังคงมีปัญหาอยู่บ้าง สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดจุดอ่อนที่ต้องมีการพัฒนางานด้าน EIS ต่อไป

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน IT พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาในการจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน เหมือนกันกับผลการวิจัยของ กรวิทย์ เลิศศิริ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา สงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา พบว่า ด้านการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เนื่องจากนักเรียนมีความสนใจอยากจะเรียนรู้จำนวนมาก และทางโรงเรียนนั้นก็ต้องการสอนพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทันยุคสมัยแต่ได้ประสบปัญหา

ความขาดแคลนงบประมาณในการจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อใช้กับการเรียนการสอน จึงได้ก่อให้เกิดความไม่เพียงพอของสื่ออุปกรณ์การสอนที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์พ่วงอื่น จะส่งผลให้ปัญหาด้านการจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อใช้การเรียนการสอนสูงกว่าข้ออื่น ๆ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายจึงควรหาทางแก้ไขปัญหาให้เกิดผลดี

1.3 ด้านการอบรมบุคลากรเพื่อใช้ IT พบว่า ปัญหาโดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาการจัดหาและจัดซื้อ คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในงานบริหารโรงเรียน แสดงว่า มีความขาดแคลนคอมพิวเตอร์เพื่อให้บุคลากรใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารในโรงเรียน โดยที่เป็นความเกี่ยวข้องจากการขาดแคลนงบประมาณ เพื่อการจัดซื้อคอมพิวเตอร์มาใช้งานบริหาร แม้จะมีการอบรมบุคลากรแล้วก็ตามจะไม่เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนา เพราะคอมพิวเตอร์ใช้งานมีไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงเป็นจุดอ่อนในการดำเนินงานด้านนี้อีกอย่างหนึ่งที่ยังเป็นปัญหาให้ต้องแก้ไข

1.4 ด้านการบริการสืบค้นข้อมูลทาง Internet และสร้าง Website พบว่า ปัญหาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาการตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาศูนย์บริการ Internet และสร้าง Website สอดคล้องกับข้อมูลที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย ได้สำรวจ IT ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีระบบ Internet เพียง 43.6 % ของโรงเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะต้องใช้งบประมาณที่สูงมากในการจัดทำระบบ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กที่ห่างไกลจากจังหวัดจะยังขาดปัจจัยสนับสนุนในด้านต่าง ๆ มากกว่าโรงเรียนประจำจังหวัด อีกประการหนึ่งคือ มีคู่มือโทรศัพท์ไม่เพียงพอและไม่ถึงโรงเรียน จึงทำให้การบริการสืบค้น Internet และสร้าง Website ของโรงเรียนดำเนินการไม่ได้เป็นส่วนใหญ่ งบประมาณนั้นเป็นปัจจัยสำคัญเบื้องต้นในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงส่งผลให้ปัญหาโดยรวมของด้านการให้บริการสืบค้น Internet และสร้าง Website อยู่ในระดับความถี่สูงมากกว่าด้านอื่นๆ ด้วย

ปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ กรวิทย์ เลิศศิริ (2543 : 78) ที่ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้คอมพิวเตอร์

พบว่า จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอกับการใช้งาน ขาดคู่มือแนะนำการใช้ซอฟต์แวร์ ครูยังขาดโอกาสใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง และโรงเรียนจะมีงบประมาณที่จำกัด

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ที่มีปัญหาหลายข้อสูงมากทุกด้าน คือ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า บุคลากรยังขาดความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงต้องมีการอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อใช้คอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมไปถึงการสนับสนุนคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอให้กับทางโรงเรียน และการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการใช้ได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น เหมาะสม ชัดหยุ่น ได้ตามที่เวลาของแต่ละบุคคลจะช่วยลดปัญหาแก้ไขปัญหาได้และมีการพัฒนาที่มากขึ้น

2. ความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอน IT และรองลงมาคือ ด้านการบริการสืบค้นข้อมูลทาง Internet และสร้าง Website และด้านการอบรมบุคลากรเพื่อใช้ IT ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สารสนเทศมีความคิดเห็นที่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอน IT สอดคล้องกับ ประคอง จิตรรัตน์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัย การใช้คอมพิวเตอร์จัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ในจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพึงประสงค์มากที่สุดคือ บุคลากรที่มีความรู้ด้านการจัดระบบสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ทักษะพื้นฐานด้าน IT ที่จะช่วยให้เป็นคนทันยุคสมัย รู้เท่าทัน ที่จะเป็พื้นฐานการแสวงหาความรู้อีกทางหนึ่ง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่า มีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับ ปัญหาของการใช้คอมพิวเตอร์ EIS ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นกัน ดังนั้นควรจัดอบรมครูเจ้าหน้าที่ด้านการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำระบบ EIS ให้ต่อเนื่องและให้เกิดผลการปฏิบัติมีทักษะชัดเจน รวมทั้งให้การสนับสนุนและติดตามผลให้เกิดความสำเร็จอย่างจริงจัง

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน IT พบว่า ความต้องการโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความต้องการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์เป็นทุกคน สอดคล้องกับ ปัญหามากที่สุดในด้านนี้คือ มีปัญหาการจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ดังนั้นในการพัฒนาด้านนี้จำเป็นต้องจัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก และพัฒนาอย่างอื่น ๆ เป็นลำดับตามไป จากข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า ทุกคนให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน IT หากได้ดำเนินการสนองความต้องการแล้ว จะเกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

2.3 ด้านการอบรมบุคลากรเพื่อใช้ IT พบว่า ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ต้องการจัดหา/การจัดซื้อคอมพิวเตอร์ใช้งานบริหารของโรงเรียน สอดคล้องตรงกันกับปัญหาด้านนี้มากที่สุดคือ ปัญหาจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์ใช้งานบริหารฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน ชี้ให้เห็นว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการดำเนินงาน หากมีการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แล้ว แต่ไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ก็อาจจะไม่มีประโยชน์ ทำให้เสียงบประมาณอบรม ไม่คุ้มค่า ผู้บริหารจึงควรสนับสนุนให้มีคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์อย่างเพียงพอต่อการใช้งาน รวมไปถึงการส่งเสริมให้บุคลากรมีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเองด้วย เพื่อการสนองความต้องการในการพัฒนาคน

2.4 ด้านศูนย์บริการสืบค้นข้อมูลทาง Internet และสร้าง Website ได้พบว่า ความต้องการโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุดคือ ความต้องการจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการ Internet และสร้าง Website โดยสอดคล้องกับปัญหามากที่สุด คือ ปัญหาการตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาศูนย์บริการ Internet และสร้าง Website แสดงถึง การขาดแคลนปัจจัยในการพัฒนาอย่างยิ่ง เนื่องจาก Internet และ Website มีประสิทธิภาพสูงในการส่งเสริมข้อมูลข่าวสารเป็นที่นิยมมากขึ้นทุกวัน และเป็นที่น่าสนใจของเด็กนักเรียน เยาวชน บุคคลทั่วไปอย่างกว้างขวาง จึงควรให้ความสำคัญ และเพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาเช่นเดียวกับด้านอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนงานด้านนี้ให้เกิดผลต่อนักเรียนและบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อช่วยให้เกิดคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ได้พบว่าความต้องการแทบทุกด้านจะมีความต้องการปัจจัยของการบริหารอยู่ในระดับมาก คือ งบประมาณ คอมพิวเตอร์ บุคลากร เพื่อการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ กรวิทย์ เลิศศิริ (2543 : 79) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับความต้องการ ได้แก่ ด้านงบประมาณ

วัสดุ/ครุภัณฑ์ บุคลากร และการจัดการตามลำดับ ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลดีต่องานเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงควรมีการระดมสรรพกำลังจากชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้การสนับสนุนด้านวัสดุ/ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานและการพัฒนาที่ก้าวหน้า

3. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า ปัญหาและความต้องการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลวิจัยของ มงคล อติอนุวรรตน์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัย การบริหารงานแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ชาลยุทธ บุญรินทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารงานบุคลากรด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ วิชัย หวานเชิงชัย (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของฝ่ายบริการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งผลของการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ปฏิบัติงานบริการแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อค้นพบที่ ไม่แตกต่างกัน ในครั้งนี้นี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ต่างก็อยู่ในระหว่างการพัฒนา มีความขาดแคลนด้านงบประมาณ และชุดครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์เช่นเดียวกัน เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทยคนเรายังรู้จักใช้กันน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่มีความเจริญใกล้เคียงกัน เช่น มาเลเซีย และสิงคโปร์ ทั้งยังขาดการส่งเสริมที่ดีทั้งด้านการผลิตและการใช้ จึงทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศยังมีราคาแพง และเป็นสาเหตุให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างช้า ๆ ดังนั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จึงได้ก้าวสู่การพัฒนาด้านนี้ไปพร้อม ๆ กัน ด้วยข้อจำกัดดังกล่าวนี้ ในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่านั้น ถึงแม้ว่าจะมีความพร้อมที่มากกว่าทั้งยังมีงบประมาณ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การสนับสนุนและความเป็นระบบที่ดีมากกว่าก็ตาม แต่ด้วยความเชื่อ ความนิยมของคนไทยที่อยากจะให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใหญ่กว่า เพราะความเชื่อว่าจะต้องดีกว่า จึงทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่นั้นมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก และ

เกิดความไม่เพียงพอ หรือพัฒนาโรงเรียนด้าน IT ไม่ทันกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ทั้งด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ บุคลากรและอื่นๆ ดังที่กล่าวมาอาจทำให้ปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา ควรอบรมพัฒนาบุคลากร EIS เพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่องปีละ 2 ครั้ง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานจัดระบบ EIS มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน IT ควรจัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนให้เพียงพอ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการหรือการจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน IT อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่น ไม่เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต้องการให้นักเรียนทุกคนใช้คอมพิวเตอร์เป็น
3. ด้านการอบรมบุคลากรเพื่อการใช้ IT ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาครูทุกคนเพื่อใช้คอมพิวเตอร์ทุกภาคเรียนทั่วถึงทุกคน และจัดหา/ซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในงานบริหารให้เพียงพอ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและความต้องการจัดหา/ซื้อคอมพิวเตอร์ใช้งานบริหารของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
4. ด้านบริการสืบค้นข้อมูล Internet และสร้าง Website ควรจัดหางบประมาณเพื่อจัดซื้อคอมพิวเตอร์และจัดให้มีคู่สายโทรศัพท์เพื่อบริการ Internet และสร้าง Website ของโรงเรียน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาศูนย์บริการ Internet และสร้าง Website และความต้องการจัดหา/จัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อบริการ Internet และสร้าง Website มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นมีปัญหาในระดับปานกลาง และมีความต้องการในระดับมาก ด้านปัจจัยการบริหาร 3 ประการ คือ ด้านงบประมาณ คอมพิวเตอร์ และบุคลากร เพื่อให้ได้รายละเอียดที่มากและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในการนำไปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงควรศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้อค้นพบของงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัญหาของเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง แต่ความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นอยู่ในระดับมาก
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และนักเรียน บุคลากรแต่ละกลุ่มมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียดในการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเกี่ยวกับด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาสภาพการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้รายละเอียดสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University